

Dijkvak Reeve

Ruimtelijke onderbouwing

Waterschap Vallei en Veluwe

14 september 2020

Project
Opdrachtgever

Dijkvak Reeve
Waterschap Vallei en Veluwe

Document
Status
Datum
Referentie

Ruimtelijke onderbouwing
Definitief
14 september 2020
119571/20-013.730

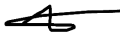
Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

119571
A. Knipping MSc
drs. D.J.F. Bel

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

mevrouw J.B. Oegema MSc, ing. D.R. van Eijk
mevrouw mr. E. Buwalda
A. Knipping MSc

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Catharijnesingel 33
Postbus 24087
3502 MB Utrecht
+31 (0)30 765 19 00
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Vigerend bestemmingsplan	8
1.3	Omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan	9
1.4	Gecoördineerde procedure	9
1.5	Leeswijzer	10
2	PLANBESCHRIJVING	11
2.1	Huidige situatie	11
2.2	Toekomstige situatie	12
3	BELEIDSKADER	15
3.1	Rijksbeleid	15
3.1.1	Structuurvisie infrastructuur en ruimte	15
3.1.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	16
3.1.3	Deltaprogramma 2019	16
3.1.4	Nationaal Waterplan 2016-2021	17
3.1.5	Omgevingswet	17
3.2	Provinciaal beleid	18
3.2.1	Actualisatie Omgevingsvisie Overijssel 2018/2019	18
3.2.2	Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2018/2019	19
3.2.3	Natuurbeheerplan Overijssel 2020	20
3.2.4	Ruimtelijk perspectief dijken in Overijssel	21
3.3	Regionaal beleid	22
3.3.1	Waterbeheerplan waterschap Drents Overijsselse Delta 2016-2021	22
3.4	Gemeentelijk beleid	22
3.4.1	Structuurvisie Kampen 2030	22
3.4.2	Erfgoedverordening en archeologische verwachtingen- en waardenkaart	23
4	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	24
4.1	M.e.r.-(beoordelingsplicht)	24
4.1.1	Resultaten	25

	4.1.2	Conclusie	25
4.2		Luchtkwaliteit	25
	4.2.1	Toetsingskader	25
	4.2.2	Resultaten	25
	4.2.3	Conclusie	26
4.3		Water	26
	4.3.1	Toetsingskader	26
	4.3.2	Resultaten	27
	4.3.3	Conclusie	28
4.4		Natuur	28
	4.4.1	Gebiedsbescherming	28
	4.4.2	Soortenbescherming	30
	4.4.3	Houtopstanden	32
	4.4.4	Conclusie	32
4.5		Bodemkwaliteit	32
	4.5.1	Toetsingskader	33
	4.5.2	Resultaten	33
	4.5.3	Conclusie	33
4.6		Archeologie	33
	4.6.1	Toetsingskader	33
	4.6.2	Resultaten	34
	4.6.3	Conclusie	34
4.7		Externe veiligheid	34
	4.7.1	Toetsingskader	35
	4.7.2	Resultaten	35
	4.7.3	Conclusie	36
4.8		Niet gesprongen Explosieven	36
	4.8.1	Toetsingskader	36
	4.8.2	Resultaten	36
	4.8.3	Conclusie	37
4.9		Kabels en leidingen	37
	4.9.1	Wettelijke grondslag	37
	4.9.2	Resultaten	38
	4.9.3	Conclusie	38
4.10		Landschap en cultuurhistorie	38
	4.10.1	Toetsingskader	38
	4.10.2	Resultaten	40
	4.10.3	Conclusie	40
5		UITVOERBAARHEID	41
5.1		Maatschappelijke uitvoerbaarheid	41
	5.1.1	Omgevingsproces	41
	5.1.2	Procedure	42

5.2	Economische uitvoerbaarheid	42
5.2.1	Financiering	42
5.2.2	Grondexploitatie	42
5.2.3	Grondverwerving	43
5.2.4	Tegemoetkoming in schade	43

[Laatste pagina](#) 43

Bijlage(n)

Aantal pagina's

I	M.er.-beoordeling	63
II	Addendum m.e.r.-beoordeling	5
III	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	21
IV	Natuurtoets	77
V	Verkenkend bodemonderzoek	494
VI	Archeologisch bureauonderzoek	48
VII	Inventariserend veldonderzoek	83
VIII	Vooronderzoek NGE	85
IX	Inrichtingsplan	36

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Noordelijke Randmeerdijk is een primaire waterkering. Om te borgen dat Nederland nu en in de toekomst beschermd is tegen overstromingen, is wettelijk vastgelegd dat primaire waterkeringen elke 12 jaar worden gecontroleerd. Primaire waterkeringen die niet op orde zijn, worden versterkt. In de Derde Landelijke Rapportage Toetsing Primaire Waterkeringen (LRT3) is het traject Noordelijke Randmeerdijken (met code 25L) afgekeurd. Het traject is vervolgens opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Waterschap Vallei en Veluwe en waterschap Drents Overijsselse Delta bereiden samen de dijkversterking voor.

De hoofddoelstelling van het project Noordelijke Randmeerdijk is om een waterveilige, toekomstbestendige en beheerbare waterkering te realiseren, zodat bewoners en waarden achter de dijken beschermd zijn tegen een overstroming vanuit het Randmeer. Voor het ontwerp van de versterking gelden vanuit de Waterwet (Wtw) en het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) de volgende technische randvoorwaarden:

- het ontwerp moet voldoen aan de nieuwe normering uit de Waterwet, waarbij de signaleringswaarde 1:300 per jaar is en de maximaal toelaatbare overstromingskans (ondergrens) 1:100 per jaar;
- de dijk en kunstwerken voldoen vanaf 2023 tot 2050 aan de vereiste veiligheid;
- het ontwerp moet 'sober, robuust en doelmatig' zijn.

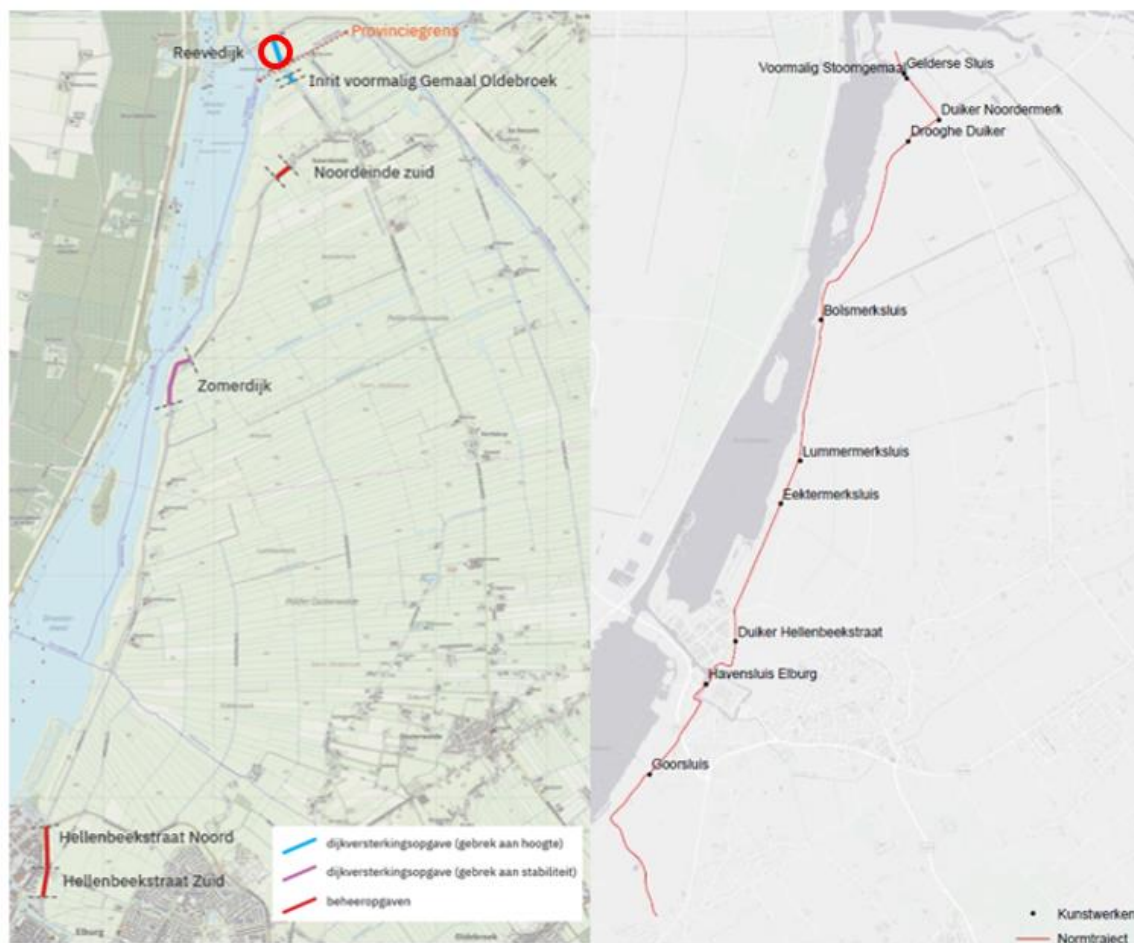
De opgave bestaat uit een veiligheidsopgave en een beheeropgave (onderhoudsstroken). In het kader van hoogwaterveiligheid dienen verschillende dijkvakken en kunstwerken versterkt te worden. Op verschillende locaties langs de Noordelijke Randmeerdijk is het momenteel lastig voor waterschap Vallei en Veluwe om onderhoud te verrichten, zowel vanaf de dijk als vanaf het aanliggende land. Om het onderhoud efficiënt uit te voeren is voor 3 trajecten een onderhoudsstrook voorzien. Waterschap Vallei en Veluwe wil de onderhoudsstroken gelijktijdig realiseren met de dijkversterking. De realisatie van de 3 onderhoudsstroken is daarom als meekoppelkans meegenomen in het project.

Afbeelding 1.1 geeft de totale opgave weer van het project Noordelijke Randmeerdijk. De dijk ter plaatse van dijkvak Reeve (op afbeelding 1.1 aangegeven met rode contour) is onderdeel van het project Noordelijke Randmeerdijk. Dijkvak Reeve is gelegen in de gemeente Kampen, de provincie Overijssel en het beheersgebied van waterschap Drents Overijsselse Delta.

Het ontwerp van dijkvak Reeve past niet binnen het vigerend bestemmingsplan IJsseldelta Zuid¹ van de gemeente Kampen. Om de dijkversterking ter plaatse van dijkvak Reeve planologisch mogelijk te maken, wordt daarom (op grond van artikel 2.1 lid 1 sub c van de Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 aanhef en onder a sub 3 Wabo) een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan.

¹ Vastgesteld door de gemeente Kampen op 25 november 2015.

Afbeelding 1.1 Dijkversterkingsopgaven en beheeropgaven Noordelijke Randmeerdijk

1.2 Vigerend bestemmingsplan

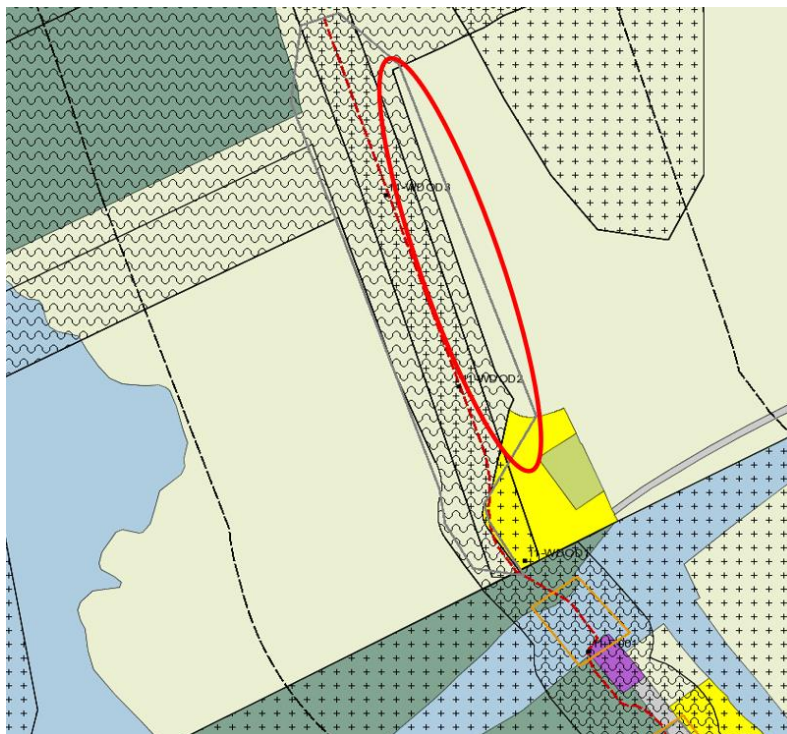
Ter plaatse van dijkvak Reeve geldt het bestemmingsplan IJsseldelta Zuid¹ van de gemeente Kampen. Het gehele ruimtebeslag van het voorkeursalternatief van dijkvak Reeve valt binnen dit bestemmingsplan. Ter plaatse van het ruimtebeslag van het voorkeursalternatief van dit dijkvak gelden de volgende bestemmingen en functie- en gebiedsaanduidingen:

- agrarisch (artikel 3);
- natuur (artikel 10);
- wonen - 1 (artikel 17);
- waarde - archeologie 2 (artikel 22);
- waterstaat - waterkering (artikel 25).

Afbeelding 1.2 geeft een uitsnede van de verbeelding van bestemmingsplan IJsseldelta Zuid weer. Het ruimtebeslag van dijkvak Reeve is op afbeelding 1.2 aangegeven met een grijze contour.

¹ Vastgesteld door de gemeente Kampen op 25 november 2015.

Afbeelding 1.2 Uitsnede verbeelding bestemmingsplan IJsseldelta Zuid (dijkvak is aangegeven met grijze contour)

1.3 Omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan

De dijkversterking van dijkvak Reeve past gedeeltelijk niet binnen de bepalingen van enkelbestemmingen Agrarisch en Wonen - 1 van bestemmingsplan IJsseldelta Zuid, dit betreft de delen van de dijkversterking waar niet de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering geldt. Dit komt omdat de gronden waar de enkelbestemming Agrarisch geldt in de regel bestemd zijn voor grondgebonden agrarisch gebruik met de daarbij behorende extensieve recreatie, groenvoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen. De gronden waar de enkelbestemming Wonen - 1 geldt zijn in de regel bestemd voor wonen met de daarbij behorende bouwwerken, tuinen, erven, parkeervoorzieningen en water en waterhuishoudkundige voorzieningen. De strijdigheid is op afbeelding 1.2 aangegeven met een rode contour.

De voorgenomen ontwikkeling kan planologisch mogelijk worden gemaakt middels een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan. Voorliggend rapport dient ter onderbouwing dat het voornemen in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening (artikel 2.1 lid c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 aanhef en onder a sub 3 Wabo).

1.4 Gecoördineerde procedure

De dijkversterking van de Noordelijke Randmeerdijk geldt als een wijziging van een waterstaatswerk. Voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk stelt de beheerder, in dit geval waterschap Vallei en Veluwe en waterschap Drents Overijsselse Delta, een projectplan Waterwet op. Het projectplan Waterwet beschrijft (conform artikel 5.4 van de Waterwet) onder meer nut en noodzaak, de versterkingsmaatregelen, de wijze waarop de dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk wordt uitgevoerd, de eventuele nadelige effecten van de dijkversterking en hoe die nadelige effecten worden voorkomen of hersteld.

Het projectplan Waterwet en de besluiten ter uitvoering hiervan worden conform hoofdstuk 5.2 van de Wtw gecoördineerd voorbereid. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en de provincie Overijssel zijn het coördinerend bevoegd gezag. De wettelijke beslistermijnen van de vergunningen die gecoördineerd worden, komen te vervallen en worden genomen binnen een door Gedeputeerde Staten te bepalen termijn.

Artikel 5.9 Wtw verklaart op de gecoördineerde voorbereiding afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en de provincie Overijssel hebben vanwege de coördinatie de voorbereiding, bekendmaking en vaststelling van de benodigde besluiten gebundeld. De volgende besluiten zijn gebundeld:

- projectplan Waterwet;
- ontheffing Wet natuurbescherming;
- omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan dijkvak Reeve;
- omgevingsvergunningen monumenten;
- omgevingsvergunning kappen;
- aanmeldnotitie M.E.R. inclusief addendum;
- vormvrije m.e.r. ontgroning dijkvak Reeve.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de planbeschrijving weergegeven, te weten de bestaande en toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 toetst de voorgenomen ontwikkeling aan de beleidsmatige kaders van het Rijk, de provincie, de regio en de gemeente. De mogelijke gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling op de relevante milieuaspecten en andere omgevingsaspecten worden toegelicht in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

2

PLANBESCHRIJVING

2.1 Huidige situatie

De kering ter plaatse van dijkvak Reeve is een primaire waterkering en ligt in het buitengebied van de gemeente Kampen, de provincie Overijssel en in het beheersgebied van waterschap Drents Overijsselse Delta. Afbeelding 2.1 toont de globale ligging van het plangebied. Afbeelding 2.2 laat het huidige profiel van de kering zien. Dijkvak Reeve is circa 300 meter lang en ligt ten noorden van de Gelderse Sluis (weergegeven op afbeelding 2.3). De kering kenmerkt zich als een groene glooiing in het landschap met flauwe taludhellingen aan weerszijden. Het dijkvak ligt van noord naar zuid gezien, ingeklemd tussen de zuidelijke Reevediepdijk en de Gelderse Sluis. Afbeelding 2.3 laat zien dat ten zuidoosten van het plangebied woningen aanwezig zijn en dat het dijkvak omringd is door agrarische percelen. De woningen zijn gelegen op een terp. De toplaag van dijkvak Reeve betreft een gras/kruidentmengsel.

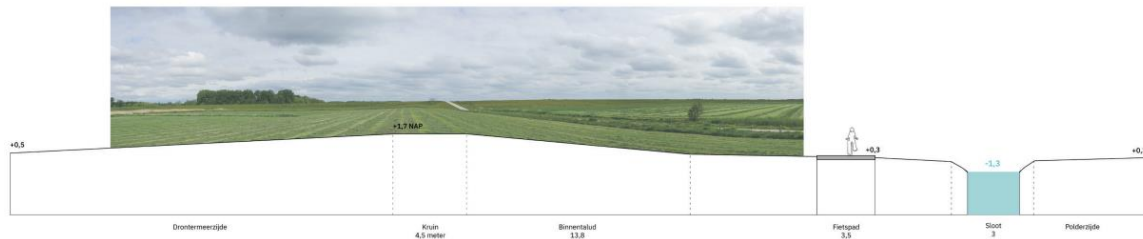
De kering ter plaatse dijkvak Reeve voldoet niet aan de eisen voor waterveiligheid. De huidige waterkering is te laag. Het hoogtetekort bedraagt circa 0,80 meter over een lengte van circa 300 meter. De kruinhoogte ligt nu op NAP +1,65 meter, waar een benodigde kruinhoogte is vereist van NAP +2,45 meter. Hoogtetekort betreft hier het enige faalmechanisme¹ waarop de dijk is afgekeurd.

Afbeelding 2.1 Globale ligging dijkvak Reeve

¹ Faalmechanismes zijn oorzaken die leiden tot het 'bezijken' van een dijk.

Afbeelding 2.2 Huidige profiel van de kering

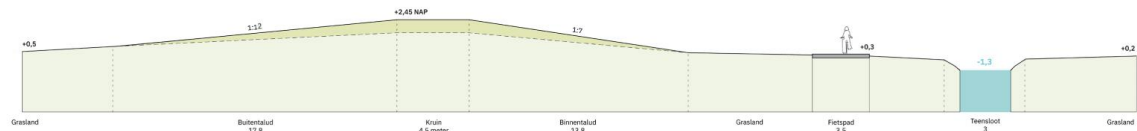
Afbeelding 2.3 Ligging van de kering ter plaatse dijkvak Reeve (aangegeven met lichtgele kleur)

2.2 Toekomstige situatie

Het dijkontwerp voor dijkvak Reeve bestaat uit een grondoplossing met een aansluiting op de zuidelijke Reevediepdijk en een aansluiting richting de Gelderse Sluis, waarbij de dijk om de terp met woningen heen wordt gelegd. Afbeelding 2.4 laat het profiel van het dijkontwerp zien en afbeelding 2.5 laat het ruimtebeslag van het dijkvak zien.

Afbeelding 2.4 Profiel dijkontwerp Dijkvak Reeve

Afbeelding 2.5 Ruimtebeslag dijkvak Reeve

Het dijkvak wordt binnen de bestaande binnen- en buitenteen van de waterkering opgehoogd met klei. De flauwe taluds blijven behouden. De kruinbreedte van 4,5 meter blijft ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie. Vanwege de aanwezige klei- en veenlagen treedt door de ophoging klink¹ op. Daarom wordt er circa 0,30 meter extra grond aangebracht (zogenaamde 'overhoogte'), zodat dijkvak Reeve tot 2050 voldoet aan de hoogtenorm voor hoogwaterveiligheid. Bij de aansluiting aan de zuidzijde richting Gelderse Sluis wordt de dijk om de terp heen gelegd en 'vouwt' zich langs de westzijde om de terp tot aan de Gelderse Sluis (zie afbeelding 2.6).

¹ Het proces van volumevermindering van grond door verdroging of onttrekking van grondwater.

Afbeelding 2.6 Dijkversterking ter plaatse van de terp met woningen

BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk wordt het ruimtelijk beleidskader geschetst dat van toepassing is op de dijkversterking van dijkvak Reeve. Achtereenvolgens komen het ruimtelijk beleid vanuit het Rijk (paragraaf 3.2), de provincie Overijssel (paragraaf 3.3), waterschap Drents Overijsselse Delta (paragraaf 3.3) en de gemeente Kampen (paragraaf 3.5) aan bod. Vanuit het beleidskader gelden enkele randvoorwaarden. Daar waar dat aan de orde is in dit hoofdstuk, worden die randvoorwaarden beschreven en wordt getoetst of (en zo ja onder welke voorwaarden) voorgenomen ontwikkeling aan die beleidsvoorwaarden kan voldoen.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie infrastructuur en ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 in werking getreden. De structuurvisie geeft een integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op Rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw Rijksbeleid met ruimtelijke gevolgen. In de structuurvisie schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het Rijk hanteert hierbij een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve Rijksbetrokkenheid. De Rijksoverheid brengt de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegene die het aangaat en laat meer over aan gemeenten en provincies. Hiernaast komt de gebruiker centraal te staan. Hierom kiest het Rijk voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. De 3 hoofddoelen voor de middellange termijn (2028) zijn:

- 1 het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- 2 het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- 3 het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Nationaal belang nummer 9 'Ruimte voor waterveiligheid, duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling' is relevant voor voorgenomen ontwikkeling. Het Rijk is verantwoordelijk voor het integrale beheer van het hoofdwatersysteem en is, samen met de waterschappen, verantwoordelijk voor de bescherming van Nederland tegen overstromingen. Het is belangrijk dat bij ruimtelijke plannen rekening wordt gehouden met waterhuishoudkundige eisen. Naast preventie als primaire pijler bij de bescherming tegen overstromingen, is het waterveiligheidsbeleid ook gericht op het beperken van de gevolgen van een overstroming door keuzes in de ruimtelijke planning en het op orde krijgen en houden van de rampenbeheersing (meerlaagse veiligheid). Het nationale waterbeleid is uitgewerkt in Deltaprogramma 2019 (zie paragraaf 3.1.3).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Voorgenomen ontwikkeling draagt primair bij aan waterveiligheid en aan de bescherming van Nederland tegen overstroming en draagt hierdoor bij aan het nationaal belang nummer 9 'Ruimte voor waterveiligheid, duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling'. Voorgenomen ontwikkeling past daarmee in het landelijk beleid zoals geformuleerd in de SVIR.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) regelt de juridische implementatie van de kaderstellende uitspraken uit de SVIR ten aanzien van de 13 daarin genoemde nationale belangen in ruimtelijke plannen. Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan de versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Het Barro verplicht om bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben, voor die gronden de bestemming waterkering op te nemen (artikel 2.11.2 lid 1 Barro). Hetzelfde geldt voor gronden in de beschermingszone (artikel 2.11.2 lid 2 Barro). Gelet op het feit dat de dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk ter plaatse van dijkvak Reeve wordt geregeld via een omgevingsvergunning strijdig gebruik, is het aan de gemeenten om bij volgende bestemmingsplanherziening de bestemmingen voor de primaire waterkeringen en de bijbehorende beschermingszones op te nemen in het bestemmingsplan, voor zover die er nu al niet zijn.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Met de dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk ter plaatse van dijkvak Reeve wordt uitvoering gegeven aan de eisen voor waterveiligheid uit de Waterwet in het hoofdwatersysteem. Voorgenomen ontwikkeling is hiermee niet in strijd met het Barro.

3.1.3 Deltaprogramma 2019

Nederland is een delta: een laaggelegen land met veel water. Dit maakt Nederland kwetsbaar voor overstromingen. In het Deltaprogramma staan plannen om Nederland te beschermen tegen overstromingen, een tekort aan zoetwater of de gevolgen van extreem weer. Het Deltaprogramma is een nationaal programma. Rijksoverheid, provincies, waterschappen en gemeenten werken erin samen. Ook het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en organisaties met veel kennis over water zijn erbij betrokken. De afspraken over het Deltaprogramma zijn opgenomen in de Deltawet waterveiligheid en zoetwatervoorziening. Het Deltaprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.

Het doel van het Deltaprogramma is:

- Nederland nu en in de toekomst beschermen tegen overstromingen;
- zorgen voor voldoende drinkwater;
- de inrichting van het land klimaatbestendig maken.

Na de watersnoodramp van 1953 heeft de overheid maatregelen genomen om Nederland beter te beschermen tegen overstromingen, onder andere door afspraken te maken over de hoogte van dijken en de kust. Het meest recente voorbeeld hiervan zijn de nieuwe waterveiligheidsnormen voor waterkeringen die met de wetswijziging op 1 januari 2017 zijn vastgelegd in de Waterwet.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het relevante doel van het Deltaprogramma voor de ontwikkelingen die met de omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, is de bescherming van Nederland tegen overstromingen. De dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk ter plaatse van dijkvak Reeve wordt voorbereid volgens de nieuwe waterveiligheidsnormen voor waterkeringen. Voorgenomen ontwikkeling maakt de noodzakelijk gebleken dijkversterking mogelijk en voldoet in dat opzicht aan het Deltaprogramma 2019.

3.1.4 Nationaal Waterplan 2016-2021

Het 2e Nationaal Waterplan (NWP) beschrijft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de periode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is de opvolger van het Nationaal Waterplan 2009-2015 en vervangt dit plan én de partiële herzieningen hiervan. Het Rijk is in Nederland verantwoordelijk voor het hoofdwatersysteem. In het Nationaal Waterplan legt het Rijk onder meer de strategische doelen voor het waterbeheer vast. Het Nationaal Waterplan vormt het kader voor de regionale waterplannen en de beheerplannen. Er is geen formele hiërarchie tussen deze plannen, maar op grond van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (zoals het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel) kan bij het vaststellen van een regionaal waterplan of een beheerplan niet zomaar worden afgeweken van het Nationaal Waterplan. Ook stroomgebied beheerplannen, de overstromingsbeheerplannen, het Noordzeebeleid alsook de functies van de Rijkswateren maken deel uit van het Nationaal Waterplan. Het plan is voor de ruimtelijke aspecten ook een structuurvisie, zoals bedoeld in artikel 2.3, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening.

In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staan:

- hoofdlijnen van het nationaal waterbeleid;
- gewenste ontwikkelingen, de werking en bescherming van de watersystemen in Nederland;
- benodigde maatregelen en ontwikkelingen;
- beheerplannen voor de stroomgebieden;
- beheerplannen voor de gebieden met overstromingsrisico;
- mariene strategie;
- beleidsnota Noordzee;
- functies van de Rijkswateren.

Voor het waterveiligheidsbeleid zijn door het kabinet doelen geformuleerd in het NWP:

- 1 iedereen die in Nederland achter de dijk woont wordt een beschermingsniveau van 1/100.000 per jaar geboden. Dat wil zeggen dat de kans voor een individu om te overlijden als gevolg van een overstroming niet groter mag zijn dan 0,001 % per jaar;
- 2 er geldt extra bescherming op plaatsen waar de kans groot is op grote groepen slachtoffers en/of grote economische schade en/of ernstige schade door uitval van vitale en kwetsbare infrastructuur van nationaal belang.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Deze doelen zijn omgerekend naar normspecificaties voor waterkeringen. Uit het NWP blijkt dat voor het dijktraject Noordelijke Randmeerdijk een normspecificatie geldt van een overstromingskans van 1 - 300 jaar. De dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk ter plaatse van dijkvak Reeve draagt daarmee bij aan de doelstelling ten aanzien van waterveiligheid zoals geformuleerd in het NWP en voldoet daarmee aan het NWP.

3.1.5 Omgevingswet

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2022 in werking. De Omgevingswet (Ow) betreft een wet die een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving (omgevingsrecht) beoogt. Tientallen op dit moment vigerende wetten en honderden regels worden gebundeld in 1 nieuwe wet. Het overgangsrecht in de Invoeringswet Omgevingswet (IOw) en het Invoeringsbesluit Omgevingswet regelt de verhouding tussen nieuwe en bestaande regelgeving.

De omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan gaat op het moment van inwerkingtreding van de Ow op in het omgevingsplan van de gemeente Kampen. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft namelijk iedere gemeente van rechtswege 1 omgevingsplan (artikel 22.1 Ow).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De procedure van de omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan start voor inwerkingtreding van de Ow. Het overgangsrecht bepaalt dat op het moment een omgevingsvergunning ter visie heeft gelegen voor de inwerkingtreding van de Ow, de procedure onder het huidige recht (Wabo) kan worden afgerond.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Actualisatie Omgevingsvisie Overijssel 2018/2019

De Omgevingsvisie van de provincie Overijssel vormt een belangrijk beleidskader voor de voorgenomen ontwikkeling. In de Omgevingsvisie Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsvisie Overijssel)¹ is ruimtelijke kwaliteit gedefinieerd als: 'datgene wat ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is'. Hierbij wordt expliciet aangegeven dat ruimtelijke kwaliteit geen luxe is, maar maatschappelijke noodzaak en voornamelijk ziet op wat 'goed', functioneel, mooi en toekomstbestendig is.

De provincie Overijssel heeft 4 kwaliteitsambities ten aanzien van duurzaamheid en 7 kwaliteitsambities ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit geformuleerd.

Duurzame kwaliteitsambities

- 1 een klimaatbestendig Overijssel;
- 2 een duurzame energiehuishouding;
- 3 kringlopen sluiten, ofwel: toegroeien naar een circulaire economie;
- 4 beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur.

Ruimtelijke kwaliteitsambities

- 1 natuur als ruggengraat;
- 2 een continu en beleefbaar watersysteem als dragende structuur van Overijssel;
- 3 voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen;
- 4 brede waaier aan woon-, werk- en mixmilieus: elk buurtschap, dorp en stad zijn eigen kleur;
- 5 zichtbaar en beleefbaar mooi landschap;
- 6 het contrast tussen dynamische en luwe gebieden versterken;
- 7 sterke ruimtelijke identiteiten als merken voor Overijssel.

Hieronder wordt ingegaan op de kwaliteitsambities ten aanzien duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit die van toepassing zijn op voorgenomen ontwikkeling.

Duurzame kwaliteitsambitie 1: een klimaatbestendig Overijssel

Dit houdt onder meer in: de bescherming tegen overstromingen en, ook in perioden van droogte, voldoende en schoon (drink)water. Samen met het Rijk, gemeenten, de waterschappen, veiligheidsregio's, ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden werkt de provincie aan klimaatopgaven. Daarbij wordt de verbinding gezocht met andere (regionale) opgaven en ambities zoals natuurontwikkeling, recreatie en bereikbaarheid.

Ruimtelijke kwaliteitsambitie 1: natuur als ruggengraat

In de omgevingsvisie staat benoemd dat wordt ingezet op het blijven ontwikkelen van een vitaal en samenhangend stelsel van gebieden met een hoge natuur- en waterkwaliteit als ruggengraat van Overijssel. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ziet de provincie daarin als een integrale opgave: het gaat niet alleen om het bevorderen van de biodiversiteit, maar ook om het verantwoord benutten van het natuurlijk kapitaal en het bevorderen van de ruimtelijke continuïteit, de toegankelijkheid en beleving van de natuur.

¹ Voor het laatst geactualiseerd op 1 december 2019.

Ruimtelijke kwaliteitsambitie 2: een continu en beleefbaar watersysteem als dragende structuur van Overijssel

In de omgevingsvisie staat benoemd dat veel waterlopen (beken, weteringen, aanvoerkanalen) in de komende periode zowel kwantitatief (vergroting van het bergend vermogen) als kwalitatief (schoon water) moeten worden aangepast en heringericht, zowel in de groene als in de stedelijke omgeving. De uitvoering van de maatregelen is een mooie gelegenheid om de inrichtingskwaliteit van de waterlopen en de toegankelijkheid er langs (de schouwpaden als langzaam routenetwerk) te verbeteren en te werken aan een klimaatbestendige inrichting. Het watersysteem wordt zo een verbinding voor mens, plant en dier, een bindmiddel voor de onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en kan helpen om de afzonderlijke natuurgebiedjes en -gebieden in de groene én in de stedelijke omgeving aaneen te smeden en beleefbaar te maken.

Ruimtelijke kwaliteit

De provincie Overijssel beoogt ruimtelijke kwaliteit te bereiken door nieuwe initiatieven in de fysieke leefomgeving te verbinden met de bestaande kwaliteiten van de provincie Overijssel. Het is de ambitie van de provincie dat elk project bijdraagt aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Hiertoe heeft de provincie Overijssel een Catalogus Gebiedskenmerken opgesteld, welke onderdeel is van de Provinciale Verordening (hieronder nader beschreven). De Omgevingsvisie en de bijbehorende Catalogus bieden handvatten ten aanzien van de vraag hoe een ruimtelijk initiatief kan worden ingepast in het landschap. De gebiedskenmerken spelen een belangrijke rol bij deze vraag. Onder gebiedskenmerken wordt verstaan de ruimtelijke kenmerken van een gebied of gebiedstype die bepalend zijn voor de karakteristiek en kwaliteit van dat gebied of gebiedstype. Voor alle gebiedstypen in Overijssel is in de Catalogus Gebiedskenmerken beschreven welke kwaliteiten en kenmerken van provinciaal belang zijn en behouden, versterkt of ontwikkeld moeten worden. In paragraaf 4.10 van deze ruimtelijke onderbouwing wordt nader ingegaan op de gebiedstypen, zoals beschreven in de Catalogus Gebiedskenmerken, die betrekking hebben op voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Voorgenomen ontwikkeling sluit aan bij de duurzame kwaliteitsambitie, omdat wordt bijgedragen aan de klimaatbestendigheid van Overijssel. Ook sluit voorgenomen ontwikkeling aan bij de 2 ruimtelijke kwaliteitsambities, omdat voorgenomen ontwikkeling bijdraagt aan een goede ruimtelijke kwaliteit. In paragraaf 4.10 wordt dit nader toegelicht.

3.2.2 Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2018/2019

De Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2018/2019¹ wordt ingezet voor die onderwerpen waarvan de provincie het van belang vindt dat de doorwerking van het beleid uit de Omgevingsvisie geborgd is. Er wordt niet meer geregeld dan nodig is voor het belang zoals dat in de Omgevingsvisie is verwoord. De Omgevingsverordening voorziet dus niet in nieuw beleid. Tabel 3.1 geeft een overzicht van de artikelen uit de Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2018/2019 die betrekking hebben op de voorgenomen ontwikkeling en de relatie tot de voorgenomen ontwikkeling.

Tabel 3.1 Relevante artikelen uit Actualisatie Omgevingsverordening Overijssel 2018/2019

Artikel	Omschrijving	Relatie tot voorgenomen ontwikkeling
2.1.5	in een ruimtelijke onderbouwing moet worden onderbouwd dat de nieuwe ontwikkelingen die de ruimtelijke onderbouwing mogelijk maakt, bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit conform de geldende gebiedskenmerken. Hierbij dient te worden gemotiveerd dat de nieuwe ontwikkeling past binnen het	de voorgenomen ontwikkeling is in overeenstemming met het in de Omgevingsvisie 2018/2019 verankerde provinciaal beleid over cultuurhistorisch erfgoed voor ruimtelijke ontwikkelingen zoals omschreven in de 'Catalogus Gebiedskenmerken'. Voorgenomen ontwikkeling voldoet daardoor aan deze bepaling. In paragraaf 4.10 wordt nader ingegaan op de ruimtelijke

¹ Vastgesteld door Provinciale Staten op 13 november 2019.

Artikel	Omschrijving	Relatie tot voorgenomen ontwikkeling
	ontwikkelingsperspectief dat in de Omgevingsvisie Overijssel is neergelegd	kwaliteit en de gebiedskenmerken die gelden in het plangebied
2.1.9	in een ruimtelijke onderbouwing die voorziet in nieuwe ontwikkelingen waarbij provinciale belangen in het geding zijn, wordt aangegeven op welke wijze bewoners en gebruikers betrokken zijn bij de ontwikkeling van de plannen	paragraaf 5.1 van deze ruimtelijke onderbouwing gaat in op wijze waarop bewoners en gebruikers bij de ontwikkeling van de dijkversterking betrokken zijn. Voorgenomen ontwikkeling voldoet daardoor aan deze bepaling

3.2.3 Natuurbeheerplan Overijssel 2020

Het Natuurbeheerplan Overijssel 2020 (Natuurbeheerplan Overijssel) gaat in op de beleidsdoelen en subsidiemogelijkheden voor de ontwikkeling en het beheer van natuurgebieden, agrarische natuur en landschapselementen in de provincie. Het natuurbeheerplan stelt kaders voor de uitvoering van het natuur- en landschapsbeheer. Het geeft aan welke natuur waar aanwezig is en welke beheerdoelen hiervoor gelden. In afbeelding 3.1 is de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan Overijssel 2020 opgenomen. Deze afbeelding laat zien dat het plangebied niet in een beheertype ligt. Op afbeelding 2.3 is het NNN-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven met grijze arcering. Op deze afbeelding is te zien dat het plangebied buiten NNN gebied ligt.

Afbeelding 3.1 Beheertypenkaart Natuurbeheerplan Overijssel (plangebied aangegeven met rode contour)

Afbeelding 3.2 NNN-gebied in de omgeving van het plangebied (plangebied aangegeven met rode contour)

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling is niet gelegen in een beleidsmatig beschermd natuurgebied en is hiermee niet in strijd met het Natuurbeheerplan Overijssel 2020.

3.2.4 Ruimtelijk perspectief dijken in Overijssel

In de provincie Overijssel moeten diverse dijken worden versterkt in het kader van het HWBP. De dijkversterkingen in Overijssel vormen een grote opgave met een grote ruimtelijke impact. De provincie Overijssel heeft daarom samen met waterschap Drents Overijsselse Delta het 'Ruimtelijk perspectief dijken Overijssel' opgesteld. Dit document dient als kennis- en inspiratiedocument voor enerzijds waterschap Drents Overijsselse Delta, verantwoordelijk voor de uitvoering van het HWBP in Overijssel, en anderzijds voor de provincie Overijssel, aanjager van een goede ruimtelijke kwaliteit in de provincie. De provincie gebruikt het document als toetsingskader voor de toetsing van HWBP-projecten. Het Ruimtelijk perspectief dijken in Overijssel beschrijft de kenmerken en ruimtelijke opgaven op hoge regionale opgaven van de Kop van Overijssel, de IJsseldelta en Salland. Ook wordt in het document aangegeven hoe het dijkenslandschap versterkt en verbeterd kan worden.

In het Ruimtelijk perspectief dijken in Overijssel wordt dijkvak Reeve omschreven als een zeedijk, gelegen in zeekleilandschap. De opgave voor dit gebied is het behoud en versterken van het kleinschalig reliëf en het versterken van het zeekleilandschap en laagveen ontginningslandschap.

In paragraaf 4.10 van deze ruimtelijke onderbouwing wordt gemotiveerd dat het planvoornemen niet leidt tot een aantasting van kenmerkende waarden in het plangebied. Tevens treden geen grote wijzigingen op in het huidige landschap. Het kleinschalig reliëf, het zeekleilandschap en het laagveen ontginningslandschap blijven behouden. Voorgenomen ontwikkeling draagt hiermee bij aan een goede ruimtelijke kwaliteit.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Voorgenomen ontwikkeling is in overeenstemming met het provinciaal beleid voor dijken.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Waterbeheerplan waterschap Drents Overijsselse Delta 2016-2021

Het plangebied ligt in het beheergebied van waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta). WDODelta heeft, als waterschap, wettelijk vastgelegde taken, namelijk het zorgen voor een goede bescherming tegen hoog water, voor een goed functionerend regionaal watersysteem en voor het zuiveren van afvalwater.

Het waterschap heeft in het Waterbeheerplan de koers uitgezet voor de periode van 2016-2021. In het waterbeheerplan laat het waterschap zien welke ontwikkelingen voor het waterbeheer van belang zijn en hoe de samenwerking met partners er uit moet komen te zien. In het waterbeheerplan is het beleid voor de primaire taakgebieden van het waterschap beschreven. Deze taakgebieden zijn onder meer de bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: veilig water en schoon water (zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier).

Veilig water

1 van de hoofddoelen van het waterschap is de bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid. Voor primaire keringen geldt dat deze dienen te voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen en dat beheer en onderhoud plaatsvindt. WDODelta hanteert hiervoor de strategie van de 'meerlaagse veiligheid'. Meerlaagse veiligheid omvat een 3-tal lagen, waarvan de eerste laag inhoudt dat met waterkeringen of een ruim rivierbed de kans op een overstroming klein wordt gehouden. Laag 2 en laag 3 zien op een duurzame ruimtelijke inrichting om de effecten van overstromingen en wateroverlast te beperken (2) en een degelijke crisisbeheersing in geval van overstromingen (3).

Schoon water

Om een gezond en schoon watersysteem te realiseren, werkt het waterschap aan een goede ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater. De opgaven voor waterkwaliteit en -kwantiteit worden in samenhang beschouwd en waar mogelijk vindt meekoppeling met andere projecten plaats. Voor het realiseren van een goede ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater worden maatregelen genoemd voor onder meer het zuiveren en bergen van hemelwater dat op de weg valt en het compenseren van de toename van verhard oppervlak.

Relatie met voornomen ontwikkeling

Voorgenomen ontwikkeling draagt bij aan bescherming tegen overstromingen en is hiermee in overeenstemming met het Waterbeheerplan Waterschap Drents Overijsselse Delta 2016-2021. In paragraaf 4.3 van deze ruimtelijke onderbouwing wordt nader ingegaan op het aspect water.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Kampen 2030

Op 28 mei 2009 is de Structuurvisie Kampen 2030 vastgesteld door de raad van de gemeente Kampen. De visie bevat de uitgangspunten van het ruimtelijk beleid. Aangegeven wordt hoe de gemeente verwacht het ruimtelijk beleid de komende jaren te gaan uitvoeren. De Structuurvisie is een richtinggevend en integraal document. Zij beschrijft integraal de gewenste waarden en kwaliteiten voor de landschappen, de kleine kernen en de stad en kijkt daarbij vooruit naar 2030.

In de Structuurvisie worden onder andere de volgende belangrijkste kwaliteiten van Kampen genoemd:

- het vele water in de gemeente: de IJssel en de randmeren, de voormalige IJsselarmen en het fijnmazige weefsel van sloten en wettingen;
- de diversiteit aan landschappen en de relatieve gaafheid en ervaarbaarheid van deze verschillen: het Kampereiland en Polder Mastenbroek zijn karakteristieke landschappen voor deze streek;

- de ecologische waarde van het buitengebied: het agrarische gebied is van groot belang voor weidevogels en in mindere mate voor overwinterende ganzen. De buitendijkse gebieden (IJssel en Randmeren) zijn natuurgebieden van Europees belang.

Naast de belangrijkste kwaliteiten van de gemeente Kampen worden in de Structuurvisie ambities en idealen benoemd. In de Structuurvisie wordt onder andere het volgende, voor de voorgenomen ontwikkeling relevante, ideaal genoemd:

- behouden en uitbouwen van de landschappelijke kwaliteiten van het Nationaal Landschap IJsseldelta en de ecologische kwaliteiten van de randmeren en open weiden.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Voorgenomen ontwikkeling draagt bij aan het behoud van de landschappelijke en doet geen afbreuk aan de ecologische kwaliteiten van de (omgeving) van de Randmeren. Voorgenomen ontwikkeling is hiermee in lijn met de structuurvisie Kampen 2030.

3.4.2 Erfgoedverordening en archeologische verwachtingen- en waardenkaart

Op 21 juli 2011 is de Erfgoedverordening 2011 vastgesteld door de raad van de gemeente Kampen. De Erfgoedverordening sluit aan bij het vergunningensysteem van de Wabo. De verordening is aangevuld met beleidsregels voor archeologie. Samen met de Erfgoedverordening 2011 is de archeologische waardenkaart vastgesteld. Deze kaart geeft aan waar de archeologische verwachtingsgebieden en de bekende archeologische vindplaatsen in de gemeente liggen. In de Erfgoedverordening 2011 wordt per verwachting of waarde aangegeven bij welk oppervlak en diepte van een geplande bodemingreep een vergunnings- en daarmee onderzoeksplicht bestaat.

Op grond van de archeologische verwachtingen- en waardenkaart zijn de archeologische waarden in het plangebied geïnventariseerd. Een deel van het plangebied kent een lage archeologische waarde.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

In paragraaf 4.6 en paragraaf 4.10 wordt ingegaan op de aspecten archeologie en cultuurhistorie in relatie tot voorgenomen ontwikkeling. Hierbij is geconcludeerd dat het aspect naar verwachting geen belemmering vormt voor voorgenomen ontwikkeling en de cultuurhistorische waarden behouden blijven. Hiermee voldoet voorgenomen ontwikkeling aan het gemeentelijk beleid ten aanzien van cultuurhistorie en archeologie.

MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de relevante milieu- en omgevingsaspecten. Daarbij wordt getoetst aan sectorale wet- en regelgeving. Er is aandacht besteed aan de volgende aspecten:

- m.e.r.-(beoordelings)plicht;
- luchtkwaliteit;
- water;
- natuur;
- bodemkwaliteit;
- archeologie;
- externe veiligheid;
- niet gesprongen explosieven;
- kabels en leidingen;
- landschap en cultuurhistorie.

In dit hoofdstuk wordt niet verder ingegaan op het aspect verkeer en parkeren en het aspect geluid. Het planvoornemen heeft geen verkeer aantrekkende werking. Ook heeft het planvoornemen geen effect op parkeervoorzieningen. Vanuit het aspect verkeer en parkeren zijn er geen bezwaren welke de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staan. Omdat voorgenomen ontwikkeling niet voorziet in de aanleg of wijziging van wegen, gezoneerde bedrijventerreinen of spoorwegen (geen hoofdspoorwegen) heeft het planvoornemen geen gevolgen voor het aspect geluid. Op basis van de Wet geluidhinder zijn er daarom geen bezwaren voor de realisatie van voorgenomen ontwikkeling.

4.1 M.e.r.-(beoordelingsplicht)

Voor elk besluit dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de C- of D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten.

De dijkversterking kwalificeert zich als een activiteit zoals beschreven in categorie 3.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. ('De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken.'). Voor het project geldt daarom een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Tevens kwalificeert de tijdelijke uitname van grond voor de ophoging van dijkvak Reeve zich als een activiteit zoals beschreven in categorie 16.1 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. ('De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwminen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem, anders dan bedoeld in categorie 16.2 of 16.4 van onderdeel C van deze bijlage.'). Aangezien voorgenomen ontwikkeling onder de drempelwaarde van categorie 16.1 blijft, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

4.1.1 Resultaten

Ten behoeve van het project Noordelijke Randmeerdijk is een m.e.r.-beoordeling, een addendum m.e.r.-beoordeling en een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd (bijlage I, bijlage II en bijlage III).

M.e.r.-beoordeling

Uit de m.e.r.-beoordeling en addendum m.e.r.-beoordeling komt naar voren dat op basis van de kenmerken van het gehele project Noordelijke Randmeerdijk, de plaats van het project en de potentiële effecten van het project, er geen belangrijke nadelige milieueffecten worden verwacht. Ook aard, plaats, potentiële effecten en cumulatieve effecten in samenhang beschouwend zijn er geen nadelige effecten te verwachten. Aan de hand van de opgestelde m.e.r.-beoordeling hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland en Overijssel besloten dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieueffecten en dat er geen noodzaak is tot het opstellen van een MER.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Voor de tijdelijke uitname van grond voor de ophoging bij het Reeve is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld. Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling komt naar voren dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieueffecten. Aan de hand van de opgestelde vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben Gedeputeerde Staten Overijssel besloten dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieueffecten en dat er geen noodzaak is tot het opstellen van een MER.

4.1.2 Conclusie

Voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot belangrijke nadelige milieueffecten. Er is hiermee geen noodzaak tot het opstellen van een MER.

4.2 Luchtkwaliteit

In deze paragraaf wordt beschreven of voorgenomen ontwikkeling voldoet aan de wet- en regelgeving ten aanzien van luchtkwaliteit.

4.2.1 Toetsingskader

De Wet milieubeheer (Wm) titel 5.2 'Luchtkwaliteitseisen' (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd) geeft grenswaarden en richtlijnen voor de concentraties van onder andere stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}). Op grond van artikel 5.16 van de Wet milieubeheer dient getoetst te worden of de ontwikkeling ervoor zorgt dat grenswaarden worden overschreden. De grenswaarden en richtlijnen zijn vastgelegd in bijlage 2 van de Wet milieubeheer. De grenswaarden liggen voor zowel NO₂ als PM₁₀ op een jaargemiddelde van 40 microgram/m³. Voor PM_{2,5} geldt een richtlijn, namelijk een jaargemiddelde van 25 microgram/m³.

4.2.2 Resultaten

Voor de beoordeling van de luchtkwaliteit wordt onderscheid gemaakt tussen de aanlegfase (tijdelijke effecten) en de gebruiksfase (permanente effecten). Voor dit planvoornemen is het aspect verkeer enkel relevant voor de luchtkwaliteit. In de regel is het van belang om na te gaan of de realisatie van het plan gevolgen heeft voor de hoeveelheid (motorisch) verkeer in het projectgebied en dientengevolge voor de luchtconcentraties van fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en stikstofdioxide (NO₂).

Uit de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN)¹ blijkt dat de achtergrondconcentratie in de omgeving van het planvoornemen voor zowel fijnstof als stikstofdioxide ruim onder de grenswaarden en richtlijnen uit de Wet milieubeheer liggen. De achtergrondconcentraties in 2020 in de omgeving van het planvoornemen betreffen voor NO₂ 10-15 µg/m³, voor PM₁₀ minder dan 18 µg/m³ en voor PM_{2,5} 10-12 µg/m³.

Het aantal verkeersbewegingen blijft in de nieuwe gebruiksfase gelijk aan de huidige situatie (de autonome verkeersgroei buiten beschouwing latende). Voorgenomen ontwikkeling heeft dan ook geen gevolgen voor de luchtkwaliteit in de gebruiksfase. Tijdelijke gevolgen voor de luchtkwaliteit vinden wel plaats in de aanlegfase van het plan door transport en uitvoering van grondwerkzaamheden. Hoewel de werkzaamheden omvangrijk van aard zijn, kan redelijkerwijs worden verwacht dat de belasting lokaal beperkt is en dat er ruim onder de gestelde grenswaarden en richtlijn uit de Wet milieubeheer wordt gebleven.

Voorgenomen ontwikkeling heeft dan ook geen significante gevolgen voor de luchtkwaliteit in de aanlegfase.

4.2.3 Conclusie

Voorgenomen ontwikkeling zorgt niet voor een benadering of overschrijding van de grenswaarden en richtlijnen uit de bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Hiermee wordt voldaan aan de bepalingen uit artikel 5.16 lid 1a van de Wet milieubeheer. Vanuit het aspect luchtkwaliteit zijn er geen bezwaren welke de uitvoerbaarheid van dit plan in de weg staan.

4.3 Water

De voorgenomen ontwikkeling kan effecten hebben op de waterhuishoudkundige situatie, zowel kwantitatief als kwalitatief. In Nederland is daarom de watertoets een verplicht onderdeel van elke ruimtelijke ontwikkeling. De watertoets is een procesinstrument waarbij de waterbeheerders in een vroegtijdig stadium worden betrokken bij de voorgenomen ontwikkeling, zodat verschillende aspecten van 'water' een goede plaats krijgen in de planvorming. In deze waterparagraaf worden de effecten van het ontwerp op deze verschillende aspecten omschreven, zoals waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkeringen, beheer en onderhoud en het effect op grondwaterpeilen.

4.3.1 Toetsingskader

De watertoets is met ingang van 1 november 2003 wettelijk verplicht geworden voor ruimtelijke plannen. Omdat het beleid van het waterschap niet rechtstreeks doorwerkt in het bestemmingsplan is in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bepaald dat de gemeente vooroverleg moet plegen met onder andere het waterschap (artikel 3.1.1 Bro). Daarnaast staat ook expliciet beschreven dat de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving moet bevatten van de wijze waarop in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de waterhuishouding (artikel 3.1.6 b Bro).

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, alle met als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). Hieronder staat een overzicht van de voor het plangebied relevante wet- en regelgevingen en nota's.

Het beleid van WDO Delta is gericht op het voorkomen en waar nodig het beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Dit is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2016-2021. In paragraaf 3.3.1. is het Waterbeheerplan 2016-2021 reeds toegelicht.

¹ Bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/> (geraadpleegd op 1 juli 2020).

4.3.2 Resultaten

Ten behoeve van voorgenomen ontwikkeling is onderzocht welke gevolgen de dijkversterking heeft op de volgende waterhuishoudkundige belangen: waterveiligheid, oppervlaktewater, verhard oppervlak, grondwater/geohydrologie en waterkwaliteit.

Waterveiligheid

Dijkvak Reeve is onderdeel van de Noordelijke Randmeerdijk, een primaire waterkering. Om te borgen dat Nederland nu en in de toekomst beschermd is tegen overstromingen, is wettelijk vastgelegd dat primaire waterkeringen elke 12 jaar worden gecontroleerd. Primaire waterkeringen die niet op orde zijn, worden versterkt. In de Derde Landelijke Rapportage Toetsing Primaire Waterkeringen (LRT3) is het traject Noordelijke Randmeerdijken (met code 25L), waaronder dijkvak Reeve, afgekeurd. Voor het ontwerp van dijkvak Reeve zijn de technische randvoorwaarden uit de Waterwet en uit het Hoogwaterbeschermingsprogramma gehanteerd. Voorgenomen ontwikkeling draagt bij aan de waterveiligheid, waardoor bewoners en waarden achter de dijken beschermd zijn tegen een overstroming vanuit het Randmeer.

Oppervlaktewater

Dijkvak Reeve wordt binnen de huidige breedte van de dijk verhoogd. In het dijkvak zijn geen watergangen aanwezig. Ook grenzen er geen watergangen aan het dijkvak. In het kader van voorgenomen ontwikkeling worden geen bestaande sloten gedempt of verlegd. Ook worden geen nieuwe sloten gegraven.

De aansluiting aan de zuidzijde van dijkvak Reeve richting Gelderse Sluis om de terp met de woningen heen betreft een maatwerkoplossing. De waterkering wordt om de terp heen gelegd en 'vouwt' zich langs de westzijde om de terp tot aan de Gelderse Sluis. Aan de westzijde van het perceel sluit de waterkering aan op de terp en moet de tuin deels opgehoogd worden. Voor een zorgvuldige inpassing is het nodig om adequate afwatering van de tuin te verzekeren. Daarom wordt vanaf de noordwest punt van de tuin een afwatering aangebracht tussen de tuin en de waterkering. De afwatering sluit aan op de sloot ten noordoosten van de terp. Verwacht mag worden dat de extra afwatering tot minimale verhoging van het peil in de sloot zal leiden. Er is derhalve geen reden om het oppervlakte en de berging van deze watergang te vergroten.

Negatieve gevolgen voor oppervlaktewater zijn uitgesloten.

Verhard oppervlak

In de huidige situatie is er op de projectlocatie geen verhard oppervlak aanwezig. Als onderdeel van de dijkversterking van Dijkvak Reeve wordt geen verhard oppervlak aangelegd. Van verhard oppervlak is geen sprake noch van versnelde afvoer van hemelwater.

Grondwater/geohydrologie

Als onderdeel van de dijkversterking van Dijkvak Reeve worden geen sloten gedempt, verlegd of gegraven, waardoor geen veranderingen van de grondwaterstand en de kwel binnendijs optreden. Ook worden geen significante effecten als gevolg van de extra opgebrachte kleilaag op de grondwaterhuishouding nabij de dijk verwacht. Negatieve gevolgen voor grondwater en geohydrologie zijn uitgesloten.

Waterkwaliteit

Waterkwaliteit heeft betrekking op zowel grond- als oppervlaktewater. Er vinden in het kader van voorgenomen ontwikkeling geen werkzaamheden plaats die het grond- of oppervlaktewater kunnen verontreinigen. De ophoging van de bestaande dijk heeft geen negatieve gevolgen op zowel grond- als oppervlaktewater.

4.3.3 Conclusie

Voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve invloed op waterhuishoudkundige belangen. Het aspect water vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

4.4 Natuur

De Wet natuurbescherming (Wnb) ziet toe op het behoud en de versterking van de biodiversiteit. Het gaat hierbij om gebiedsbescherming (Natura 2000), soortenbescherming en houtopstanden (buiten de bebouwde kom voormalige Boswet). De gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland volgt uit het Barro en de Provinciale Omgevingsverordening. Voor houtopstanden binnen de bebouwde kom geldt de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het gemeentelijk bomenbeleid als (wettelijk) kader. In deze paragraaf wordt ingegaan op de gevolgen van planvoornemen voor de gebiedsbescherming, de soortenbescherming en houtopstanden.

Deze paragraaf is een verkorte weergave van het natuuronderzoek. De volledige natuurtoets (inclusief Voortoets) is opgenomen in bijlage IV.

4.4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst gebieden aan die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden: Natura 2000. Een dergelijk besluit bevat de instandhoudingsdoelstellingen voor de leefgebieden van vogelsoorten (Vogelrichtlijn) en de instandhoudingsdoelstellingen voor de natuurlijke habitats en habitats van soorten (Habitatrichtlijn).

Ten aanzien van gebiedsbescherming geldt dat de Wet natuurbescherming de bescherming van Natura 2000-gebieden regelt. Afbeelding 4.1 geeft de ligging van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weer. De volgende Natura 2000-gebieden zijn te zien in afbeelding 4.1:

- Natura 2000-gebied Veluwerandmeren (ligt op circa 100 meter van het plangebied);
- Natura 2000-gebied Rijntakken (ligt op circa 6 kilometer van het plangebied).

Afbeelding 4.2 laat zien dat het plangebied niet in een Natura 2000-gebied ligt.

Afbeelding 4.1 Ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied (aangegeven met rode contour)

Afbeelding 4.2 Ligging van Natura 2000-gebied Veluwerandmeren ten opzichte van plangebied (aangegeven met rode contour)

Resultaten

Afbeelding 4.1 en 4.2 laten zien dat het plangebied dicht langs het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren ligt. Uit de natuurtoets blijkt dat de werkzaamheden plaatsvinden buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied en dat er voor het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren geen negatieve effecten verwacht worden als gevolg van de aanlegfase en gebruiksfase van het planvoornemen. In het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren is geen sprake van stikstofgevoelige habitattypen noch van stikstofgevoelige leefgebieden voor soorten of soorten met stikstofgevoelig leefgebied. Er zijn hiermee geen significant negatieve gevolgen op plaatselijk aangewezen soorten en habitattypen te verwachten.

In de verder weggelegen Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken is wel sprake van stikstofgevoelige habitattypen, stikstofgevoelige leefgebieden voor soorten en soorten met stikstofgevoelig leefgebied. Om na te gaan of het noodzakelijk is om een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling uit te voeren, is een Voortoets uitgevoerd. Als onderdeel van de Voortoets zijn stikstofdepositieberekeningen (als bijlage toegevoegd aan bijlage III) uitgevoerd met de AERIUS Calculator (versie 2019.A). Uit deze stikstofdepositieberekeningen blijkt dat als gevolg van het project de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken 0,00 mol/ha/jaar betreft. Op basis hiervan kunnen significant negatieve effecten worden uitgesloten. Een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling is hiermee niet noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zorgt voor een aaneengesloten netwerk van natuurgebieden en natuurontwikkelingsgebieden die met elkaar verbonden worden door ecologische verbindingzones. De provincies in Nederland maken beleid voor NNN-gebieden. Het NNN is ruimtelijk vastgelegd in provinciale verordeningen.

Resultaten

Afbeelding 4.3 laat de ligging van NNN-gebied in de omgeving van het plangebied zien (aangegeven met grijze arcering). Het planvoornemen ligt buiten de begrenzing van het NNN. Tevens kent het NNN-beleid van de provincie Overijssel geen externe werking. Dit betekent dat het beleid niet geldt voor activiteiten rondom NNN-gebied, die invloed kunnen hebben op NNN-gebied. Vervolgstappen in het kader van NNN zijn hiermee niet nodig.

Afbeelding 4.3 Ligging van NNN-gebied in de omgeving van het plangebied (plangebied aangegeven met rode contour)

4.4.2 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit 3 beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 Wnb): dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5 Wnb): dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het Verdrag van Bern en bijlage II van het Verdrag van Bonn;
- andere soorten (artikel 3.10 Wnb): dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om een aantal zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

De categorie 'andere soorten' gaat om soorten die niet onder de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn vallen. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren beschermd moeten worden. De overige soorten uit deze bijlage worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee wordt door Nederland uitvoering gegeven aan het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te garanderen. Omdat onder de categorie 'andere soorten' ook veel algemene soorten vallen, kan de provincie een lijst opstellen waarin een aantal soorten wordt vrijgesteld. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Resultaten

Ten behoeve van het project Noordelijke Randmeerdijk is een literatuuronderzoek, een quick-scan en veldonderzoek met meerdere bezoeken uitgevoerd. In tabel 4.1 zijn de resultaten van de onderzoeken opgenomen die betrekking hebben op het planvoornemen. Uit de onderzoeken komt naar voren dat het erf van de boerderij, dat grenst aan dijkvak Reeve, geschikt leefgebied biedt voor egels. Een deel van de westelijke erfbeplanting zal worden verwijderd om de dijkversterking ter plaatse van dijkvak Reeve mogelijk te maken. Om te bepalen of negatieve gevolgen optreden voor egels als gevolg van de dijkversterking is er een inspectie uitgevoerd. Tijdens deze inspectie is ook onderzocht of er negatieve gevolgen kunnen optreden voor kleine marterachtigen als gevolg van de dijkversterking. Tijdens deze inspectie zijn geen (sporen) van beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Vaste rust- en verblijfplaatsen voor grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht. Wel maakt het erf van de boerderij dat grenst aan dijkvak Reeve deel uit van het foerageergebied van de egel.

Uit de onderzoeken komt naar voren dat het planvoornemen geen gevolgen heeft voor de overige beschermde soorten. Verder geldt te allen tijde de algemene zorgplicht.

In tabel 4.1 is per soort weergegeven of er effecten te verwachten zijn en wat de eventuele vervolgstappen zijn.

Tabel 4.1 Uitkomsten toetsing soortenbescherming

Soortenbescherming	Effecten	Vervolgstappen
flora	geen overtreding artikel 3.5 of 3.10 Wnb	niet van toepassing
vogels jaarrond beschermde nesten	geen overtreding artikel 3.1 of 3.5 Wnb	niet van toepassing
amfibieën	geen overtreding artikel 3.5 of 3.10 Wnb	niet van toepassing
reptielen	geen overtreding artikel 3.5 of 3.10 Wnb	niet van toepassing
vlinders	geen overtreding artikel 3.5 of 3.10 Wnb	niet van toepassing
libellen	geen overtreding artikel 3.5 of 3.10 Wnb	niet van toepassing
overige ongewervelden	geen overtreding artikel 3.5 of 3.10 Wnb	niet van toepassing
grondgebonden zoogdieren	het erf van de boerderij die aan dijkvak Reeve grenst maakt onderdeel uit van het foerageergebied van de egel.	onthefing Wet natuurbescherming aanvragen
	geen overtreding artikel 3.10 Wnb voor overige beschermde zoogdieren	
vleermuizen	geen overtreding artikel 3.5 Wnb	niet van toepassing
vogels	geen overtreding artikel 3.1 Wnb	werken buiten het broedseizoen (15 maart tot en met 15 augustus). Indien tijdens de werkzaamheden broedgevallen aangetroffen worden, dienen alle werkzaamheden stilgelegd te worden.
	in het plangebied zijn geschikte nestlocaties van broedvogels aangetroffen. Negatieve effecten op broedende vogels kunnen worden uitgesloten, mits maatregelen worden getroffen	indien de werkzaamheden uitgevoerd worden in het broedseizoen (half maart - eind augustus) dien het gebied voor aanvang gecontroleerd en vrijgegeven te worden door een ter zake kundige
vissen	geen overtreding artikel 3.10 Wnb	niet van toepassing

Mitigerende maatregelen

Door het treffen van mitigerende maatregelen kan de zogenaamde gunstige staat van instandhouding van egels geborgd worden. De te nemen maatregelen zijn in detail uitgewerkt in het mitigatieplan en de maatregelen voor de egel zijn opgenomen in de onderstaande opsomming.

Met betrekking tot de egels is er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd en een mitigatieplan opgesteld¹. De volgende algemene maatregelen moeten uitgevoerd worden in het kader van de egel:

- het verwijderen van bomen en struiken dient buiten de kwetsbare periode van de egel uitgevoerd te worden, bij voorkeur in de periode september tot november;
- alle vegetatie binnen het projectgebied dient tot op de bodem verwijderd te worden zodat er geen enkele mogelijkheid voor beschutting voor de egel overblijft. Het terrein wordt hiermee ongeschikt gemaakt voor de egel;

¹ Mitigatieplan en ontheffingsaanvraag egel; Viridis, Augustus 2020.

- alle werkzaamheden dienen in 1 richting uitgevoerd te worden, bij voorkeur werkend vanuit het open gebied in de richting van vegetatie die dekking biedt aan eventueel aanwezige dieren. Zo worden dieren in staat gesteld om voor de werkzaamheden uit te vluchten.

Naast het nemen van de bovenstaande maatregelen dient het foerageergebied van de egel hersteld te worden na het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Beplanting van dezelfde schaal dient teruggebracht te worden en die minimaal vergelijkbaar is (of een verbetering) van kwaliteit met de originele groenstrook. Mede door het creëren van 'rommelhoekjes' onder de tuinbeplanting. Daarnaast dient de beplanting aan te sluiten op de huidige te behouden beplanting op het erf.

Het mitigatieplan voldoet verder aan de vereisten van de Wnb, te weten: ontbreken van alternatieven, wettelijk belang en geen afbreuk staat van instandhouding van de soort. Door middel van relatief gangbare en goed inpasbare maatregelen, is het aannemelijk dat de aangevraagd ontheffing verkregen kan worden.

Door het nemen van de maatregelen uit het mitigatieplan en door het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming, is het project ten aanzien van het aspect soortenbescherming uitvoerbaar.

4.4.3 Houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen of bomen is niet zomaar toegestaan. Houtopstanden zijn beschermd in de Wet natuurbescherming en in gemeentelijke verordeningen. Voor bomen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' van de gemeenten worden gekapt, gelden bepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor bomen die binnen de 'bebouwde kom Boswet' van gemeenten worden gekapt gelden bepalingen op grond van de gemeentelijke verordening. De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'.

Op grond van de Wet natuurbescherming is het kappen van bomen niet zomaar toegestaan. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Resultaten

Ten behoeve van voorgenomen ontwikkeling moeten 3 bomen worden gekapt. Hiervoor wordt een omgevingsvergunning kappen aangevraagd bij de gemeente Kampen. De gemeente kan in de omgevingsvergunning een herplantingsplicht opleggen. De omgevingsvergunning kappen is vergunbaar en daarmee vormt het aspect houtopstanden geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

4.4.4 Conclusie

Ten behoeve van voorgenomen ontwikkeling worden maatregelen genomen in het kader van soortenbescherming en wordt een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd. Het project leidt niet tot negatieve gevolgen voor beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN). Tot slot wordt er een omgevingsvergunning kappen aangevraagd, welke vergunbaar is. Hiermee is het project ten aanzien van het aspect natuur uitvoerbaar.

4.5 Bodemkwaliteit

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Met andere woorden: is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem geschikt voor de beoogde bestemming(en)/ functie(s)? Is er bodemverontreiniging die de functiedoelen kan frustreren, levert dit gezondheidsrisico's, ecologische risico's

of verspreidingsrisico's op en kan er tijdig iets aan gedaan worden? Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

4.5.1 Toetsingskader

In de Wet bodembescherming (Wbb) is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt voor de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd.

4.5.2 Resultaten

Ten behoeve van de dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk is verkennend bodemonderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen naar de mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen in het plangebied (zie bijlage V). Voorafgaand aan het verkennend bodemonderzoek is een vooronderzoek conform de NEN 5725 verricht.

Uit het verkennend bodemonderzoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied enkele locaties zijn met licht verontreinigde grond. De vrijkomende grond ter plaatse van dijkvak Reeve is op basis van indicatieve toetsing toepasbaar. Eventueel vrijkomend slib uit grondwater is toepasbaar op of in oppervlaktewater.

Ten behoeve van voorgenomen ontwikkeling zal met name nieuwe grond aangevoerd worden om de dijk te verhogen en te verschuiven in oostelijke richting. Voor het gehele project Noordelijke Randmeerdijk wordt alleen goedgekeurde schone grond toegepast. Hiermee zullen er geen negatieve effecten op bodemkwaliteit zijn.

4.5.3 Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

4.6 Archeologie

4.6.1 Toetsingskader

De bescherming van archeologisch en cultureel erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van 6 wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van de Monumentenwet, die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving gaan naar de Omgevingswet, die naar verwachting in 2022 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is daartoe in de Erfgoedwet voor de periode 2016-2021 een overgangsregeling opgenomen.

De Erfgoedwet regelt onder andere de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast. Archeologisch onderzoek zal moeten worden uitgevoerd indien er sprake is van een hoge trefkans of indien het plangebied niet is gekarteerd.

4.6.2 Resultaten

Ten behoeve van de dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk is archeologisch onderzoek verricht in de vorm van bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (bijlage VI en VII). Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat er ter plaatse van het plangebied en omgeving een lage archeologische verwachting geldt. Het betreft zones met een lage kwelder- of kustwal, aanwas, recente (bedding)afzettingen en kwelkom in de ondergrond. De zones die zijn aangegeven als kwelder- of kustwal (klei-op-zand) zijn aangemerkt als zones met een middelmatige archeologische verwachting. Zowel voor de lage als middelmatige archeologische verwachting geldt dat de archeologische resten worden afgedekt door een >0,35 meter dikke conserverende laag (zoals een veendek, kleidek, stuifzand, afvallaag en plaggendek) en zijn daardoor goed geconserveerd.

In het inventariserend booronderzoek is aangegeven dat, aangezien de dijk ter plaatse van dijkvak Reeve slechts 0,25 meter ontgraven wordt en daarna met (na inklinking) 0,80 meter wordt opgehoogd, archeologisch onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht. Er zijn daarom geen boringen uitgevoerd ter plaatse van dijkvak Reeve.

Ter plaatse van dijkvak Reeve geldt op grond van het bestemmingsplan IJsseldelta Zuid van de gemeente Kampen de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2. Het uitvoeren van werken en werkzaamheden, die de ondergrond en de zich daarin bevindende archeologische relictten kunnen aantasten, zijn verboden, tenzij hiervoor een vergunning (op grond van artikel 2.1 lid 1 onder b Wabo) wordt gevraagd. In artikel 5.10 van de Waterwet is bepaald dat voor de uitvoering van een projectplan Waterwet geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden is vereist. Het uitvoeren van werken en werkzaamheden ter plaatse van dijkvak Reeve is hiermee niet vergunningsplichtig.

Te allen tijde geldt dat een melding moet worden gemaakt conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet op moment dat er tijdens de voorgenomen graafwerkzaamheden archeologische waarden worden aangetroffen.

4.6.3 Conclusie

Het aspect archeologie vormt naar verwachting geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

4.7 Externe veiligheid

Het transport, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke lading vrij kan komen. De discipline externe veiligheid houdt zich bezig met het beheersen van de hieraan verbonden risico's voor mensen die zich in de nabijheid van gevaarlijke stoffen bevinden.

Het Nederlandse externe veiligheidsbeleid is gericht op de bescherming van individuen die zich bevinden in beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten¹. Deze 2 soorten (kwetsbare) objecten worden ook wel de risico-ontvangers genoemd. In het kader van het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen zoals een ruimtelijke onderbouwing moet worden getoetst of het realiseren van het plan een onacceptabel extern veiligheidsrisico oplevert. Bij de toetsing moet gekeken worden naar 2 soorten risico's, plaatsgebonden risico en groepsrisico.

In deze paragraaf wordt eerst het toetsingskader beschreven met de daarbij behorende definities van het plaatsgebonden risico en groepsrisico. Daarna komen de risicobronnen die zich in het gebied bevinden aan de orde en is getoetst aan de geldende wet- en regelgeving.

¹ In artikel 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen is de definitie opgenomen van kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten.

4.7.1 Toetsingskader

Externe veiligheid betreft de beheersing van de risico's en gaat om het gebruik, de opslag, de productie en het transport van gevaarlijke stoffen. De gevaarlijke stoffen kennen 2 verschillende bronnen:

- stationaire bronnen, zoals een fabriek of een LPG-vulpunt;
- mobiele bronnen, zoals transport van gevaarlijke stoffen over wegen en door leidingen.

Voor inrichtingen (bedrijven) zijn het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi) en de 'Regeling externe veiligheid inrichtingen' (Revi) van belang. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen wordt externe veiligheid omschreven als 'de kans om buiten een inrichting te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongevoerd voorval binnen de inrichting waar een gevaarlijke stof bij betrokken is'.

De richtlijnen voor buisleidingen zijn weergegeven in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), als ook de bijbehorende regeling (Revb).

Voor transport is de 'Wet vervoer gevaarlijke stoffen' van belang. Daarnaast is er een aantal besluiten en regelingen vastgesteld waarin het beleid verder uitgewerkt is, waaronder het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Bij externe veiligheid wordt een onderscheid gemaakt tussen een plaatsgebonden risico en een groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon, die zich gedurende een jaar onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen die kans 10^{-5} (1 op 100.000) en een contour waarbinnen deze kans 10^{-6} (1 op 1.000.000) bedraagt. Binnen deze contour mogen in ieder geval geen kwetsbare objecten (onder andere scholen, gebouwen waar zich veel mensen bevinden en gebouwen waar zich minder zelfredzame personen kunnen bevinden) aanwezig zijn of geprojecteerd worden.

Het groepsrisico is de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Voor de contour van het groepsrisico geldt in ieder geval dat het niet wenselijk is om hier kwetsbare bestemmingen toe te staan. Het streven moet zijn om het aantal personen binnen het invloed gebied onder de oriëntatiewaarde en waar mogelijk zo laag mogelijk te houden.

4.7.2 Resultaten

Afbeelding 4.4 geeft een uitsnede uit de risicokaart¹ weer. Op afbeelding 4.4 is de risicobron in de buurt van het planvoornemen te zien:

- buisleiding van Gasunie (rood gestreepte lijn op afbeelding 4.4).

Binnen het plangebied bevinden zich geen kwetsbare objecten. Ook bevinden er zich geen bedrijven of functies in de omgeving van het plangebied die een risico vormen in het kader van externe veiligheid. Tevens voegt het planvoornemen geen risicobronnen toe. Hiermee treedt er geen wijziging op wat betreft externe veiligheid.

¹ Bron: www.risicokaart.nl.

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de mogelijke aanwezigheid van niet gesprongen explosieven in het plangebied en de gevolgen hiervan op voorgenomen ontwikkeling.

Na de Tweede Wereldoorlog zijn op diverse plekken in Nederland niet gesprongen explosieven (verder NGE genoemd) achtergebleven. Deze NGE vormen een risico op het moment dat in de nabijheid van deze explosieven activiteiten in de bodem worden uitgevoerd, zoals graven. Voorafgaand aan deze bodemroerende werkzaamheden dient de aanwezigheid van deze NGE uitgesloten te worden of dienen eventuele NGE verwijderd te worden.

Ten behoeve van de dijkversterking Noordelijke Randmeerdijk is vooronderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven (zie bijlage VIII). Uit het vooronderzoek komt naar voren dat een deel van het onderzoeksgebied (zie afbeelding 4.5) verdacht is op het aantreffen van niet gesprongen explosieven in de bodem. Afbeelding 4.5 laat zien dat het plangebied ter plaatse van dijkvak Reeve niet verdacht is op de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven in de bodem. De (grond)werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder het treffen van maatregelen.

[illegible]

Het aspect niet gesprongen explosieven vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

Planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen en verbindingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. De leidingen en verbindingen zijn te verdelen in 3 typen:

- 1 buisleidingen met een externe veiligheidszone;
- 2 bovengrondse hoogspanningslijnen;
- 3 overige leidingen.

4.9.1 Wettelijke grondslag

1 voor buisleidingen geldt een wettelijke verplichting. Voor buisleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van belang;

- 2 voor bovengrondse hoogspanningsleidingen geldt een advies van het Rijk. Hoe omgegaan moet worden met bovengrondse hoogspanningslijnen bij ruimtelijke plannen heeft het Rijk aangegeven in haar 'Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen' uit 2005 met kenmerk SAS/2005183118;
- 3 voor de overige leidingen bepaalt bevoegd gezag of deze planologisch relevant zijn. Gewone nutsleidingen zijn meestal niet relevant. Maar voor sommige leidingen is het toch wenselijk deze in het bestemmingsplan op te nemen. Bijvoorbeeld omdat ze van groot maatschappelijk belang zijn en er grote problemen ontstaan als de leiding niet meer werkt.

4.9.2 Resultaten

In of nabij het plangebied van onderhoudsstrook dijkvak Reeve zijn geen planologisch relevante kabels en leidingen aanwezig van de eerste 2 typen. Mogelijk moet er een enkele huisaansluiting worden aangepast. Nadere detaillering van het ontwerp moet uitwijzen of dit nodig is. Indien dit nodig is, zullen hier passende maatregelen voor worden getroffen.

4.9.3 Conclusie

Het aspect kabels en leidingen vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

4.10 Landschap en cultuurhistorie

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de gevolgen van voorgenomen ontwikkeling op de aspecten landschappelijke inpassing en cultuurhistorie.

4.10.1 Toetsingskader

Erfgoedwet

De Erfgoedwet bundelt wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien is aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Bepaalde onderdelen van de wettelijke bescherming van het cultureel erfgoed verhuizen naar de nieuwe Omgevingswet. De vuistregel hierbij is: duiding van erfgoed in de Erfgoedwet en omgang met erfgoed in de fysieke leefomgeving in de Omgevingswet. Het beschermingsregime voor archeologische Rijksmonumenten zal net als dat voor gebouwde Rijksmonumenten straks worden opgenomen in de Omgevingswet. Voor de bepalingen en vergunningen uit de Monumentenwet die overgaan naar de Omgevingswet blijft de eerdere situatie in de Monumentenwet van kracht tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet (overgangsrecht).

Omgevingsvisie 2017, de provincie Overijssel (geconsolideerd 2018)

In de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel staat beschreven dat de provincie inzet op een integrale benadering van het cultuurhistorisch erfgoed in ruimtelijke ontwikkelingen. Door het vinden van een nieuwe functie en bestaansbasis, die aansluiten bij de eisen van de huidige samenleving, wordt behoud op de lange termijn veilig gesteld. De provincie verplicht dat in ruimtelijke plannen aangegeven wordt op welke wijze bij de planontwikkeling rekening is gehouden met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Door de gebiedskenmerken zoals die in de provinciale 'Catalogus Gebiedskenmerken' (2017) zijn benoemd, wordt voor een groot deel al bereikt dat rekening wordt gehouden met aanwezige cultuurhistorische waarden.

In de Catalogus Gebiedskenmerken (2017) wordt voor diverse landschapstypen aandacht gevraagd voor cultuurhistorische, archeologische en ook aardkundige waarden ter behoud en versterking. Per gebiedskenmerk heeft de provincie Overijssel Catalogus Gebiedskenmerken (2017) de ambitie benoemd en de wijze waarop zij sturing wil geven aan ontwikkelingen. De volgende gebiedskenmerken zijn aanwezig in het plangebied:

- natuurlijke laag: zeekleigebied en randmeren;

- laag van het agrarisch cultuurlandschap: laagveenontginningen;
- laag van het agrarisch cultuurlandschap: zeekleilandschap;
- laag van de beleving: bakens in de tijd;
- laag van de beleving: donkerte.

Hieronder wordt per gebiedskenmerk ingegaan op de ambitie en de wijze waarop de provincie Overijssel sturing wil geven aan ontwikkelingen.

Natuurlijke laag: zeekleigebied en randmeren

De provincie Overijssel heeft de ambitie om de stoerheid en het open karakter van dit landschap te bewaren en te versterken. Langs de waterrijke randen, kwelplekken en wielen zijn er kansen voor natuurontwikkeling, als herinnering aan de herkomst van dit landschapstype. Het patroon van geulen en kreken, kreekkruggen en hogere oevers en (voormalige) overstromingsvlaktes draagt bij aan de accentuering van het patroon en de hoogteverschillen en de beleefbaarheid daarvan.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap: laagveenontginningen

De provincie Overijssel heeft hier de ambitie om de grote open ruimtes, het patroon van sloten met beplantingen en de vochtige bloemrijke weides met weidevogels zoveel mogelijk in stand te houden en beleefbaar te maken. Grondgebonden landbouw is de drager van deze kwaliteiten. De provincie Overijssel heeft de norm gesteld dat de karakteristieke maat en schaal van de ruimte van de laagveenontginningen in stand gehouden moet worden. Er dient onderscheid te blijven tussen gebieden met grote open ruimtes en gebieden met een langgerekte kavelstructuur met beplanting. Tevens dient het waterpeil niet lager te zijn dan voor graslandgebruik noodzakelijk is. Als ontwikkelingen plaatsvinden in dit gebiedstype, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van het lint als karakteristieke bebouwingsstructuur. Het slotenpatroon en, waar aanwezig, de houtsingels als accentuering van de ruimtelijke structuur respecteren en versterken bij de verdere ontwikkeling van de agrarische functie.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap: zeekleilandschap

De provincie Overijssel heeft hier de ambitie om de kwaliteit van de grote open ruimtes met de verspreide erven en het subtiele reliëf in stand te houden. Dit betekent aandacht voor de ruimtes zelf, maar ook voor de kwaliteit van de horizon. Het vergezicht is namelijk beeldbepalend. De gebieden met dit gebiedskenmerk kunnen nog aan kwaliteit winnen als het 'dynamische deltakarakter' weer meer voelbaar wordt gemaakt. Dit kan worden gedaan door bijvoorbeeld het contrast tussen binnen- en buitendijks gebied te vergroten en het krekenspatroon zichtbaarder en beleefbaarder te maken. Als ontwikkelingen plaatsvinden in het zeekleilandschap, dan moeten deze bijdragen aan het behoud en versterking van de bestaande erven, lintdorpen en voormalige Zuiderzeestadjes.

Laag van de beleving: bakens in de tijd

De provincie Overijssel heeft de ambitie om verbindingen en verbanden te creëren tussen bestaande bakens die onderdeel zijn van een groter geheel, maar nu verloren of geïsoleerd in het landschap liggen. De provincie stuurt op het inventariseren van de bakens in tijd. Ook stuurt de provincie op het moment dat ontwikkelingen in de buurt van bakens plaatsvinden om deze te behouden, te benutten en te versterken. Het betreft hier het inundatiegebied van de IJssellinie, historische infrastructuur en verdedigingslinies.

Laag van de beleving: beleving van donkerte

De provincie Overijssel ziet donkerte als een te koesteren kwaliteit. De ambitie is om de huidige 'donkere' gebieden, ten minste zo donker te houden, maar deze bij ontwikkelingen liever nog wat donkerder te maken. Er moet terughoudend worden omgegaan zijn met de verlichting van wegen. Ook vraagt de provincie om te verkennen of het mogelijk is om de lichtbronnen 's nachts uit te zetten, of anders selectiever richten. Er moet veel aandacht zijn voor het vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen in het buitengebied.

4.10.2 Resultaten

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het project Noordelijke Randmeerdijk is een inrichtingsplan opgesteld (bijlage IX). Het inrichtingsplan gaat uit van het volgende streefbeeld voor de dijk:

- 1 **herkenbaarheid van de oude Zuiderzeedijk:** de kern van het ruimtelijk streefbeeld is een asymmetrisch dijkprofiel met flauw talud aan de buitenzijde en stijl talud aan de binnenzijde. Dit dijkprofiel bouwt voort op de historie van de oude zeedijk;
- 2 **samenhang met de landschappelijke context:** in het streefbeeld reageren de overgangen van de dijk naar de omgeving op kenmerken van het landschap. Buitendijks is sprake van een geleidelijke overgang van het dijktaalud naar de aanwezige oeverlanden. Binnendijks heeft het talud een scherpe grens met een watergang langs de voet van de dijk;
- 3 **behoud van relatie tussen de dijk en de historische bebouwing:** de karakteristiek van de bebouwde delen van de dijk blijft behouden. In Elburg vormt de dijk een samenhangend geheel met de monumentale, groene vesting;
- 4 **vormgeving aan het samenspel van de dijk met de routestructuur:** de kenmerkende variatie in de beleving van de dijk met soms een hoog standpunt op de dijk en soms een laag standpunt langs de dijk blijft behouden.

De huidige Reevedijk is een zogenaamde 'overlaattedijk'. Deze dijk is aangelegd na de grote overstromingen in de winter van 1824/1825, toen vrijwel het gehele kustgebied van de toenmalige Zuiderzee onder water kwam te staan. De 'Dront(h)er of Dronthense Overlaag' verbindt de Polder Oosterwolde met het Haatland ten westen van Kampen en is pas in 1979 opgeheven. De overlaat was een lage, overstroombare dijk langs de Zuiderzeekust van Overijssel tot de grens van Gelderland. De overlaat liep een enkele maal over bij hoge vloed. Karakteristiek was het flauwe talud. Omdat de dijk niet tot zeedijksterkte werd hersteld, bleef de overlaat in stand. Door de komst van de Bypass Kampen is dit laatste deel van de overlaattedijk een behoudens waardig cultuurhistorisch element geworden.

Door de dijk op een symmetrische wijze te versterken behoudt de dijk het karakter van de Drontense overlaattedijk, met de typerende flauwe taluds. Daarbij wordt gekozen voor een traditionele versterking in grond. De ophoging blijft beperkt tot ongeveer 0,80 meter, waardoor de dijk een sterker ruimtelijk karakter krijgt. Zowel aan de noord- als de zuidzijde sluit de verhoogde dijk op een vloeiende wijze aan op de omgeving met de hogere Bypass dijk en het hoger gelegen erf bij de Gelderse Sluis.

Het planvoornemen doet volledig recht aan het streefbeeld voor de dijk. De herkenbaarheid van de oude Zuiderzeedijk blijft intact, er is sprake van samenhang met de landschappelijke context en het samenspel van de dijk met routestructuur wordt vormgegeven. Ook leidt het planvoornemen niet tot grote wijzigingen in het huidige landschap. Het planvoornemen is hiermee in lijn met de aanwezige gebiedskenmerken uit de Omgevingsvisie Overijssel: 'Natuurlijke laag: zeeleigebied en randmeren', 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap: laagveenontginningen' en 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap: zeekleilandschap'.

Er liggen geen gemeentelijke- en Rijksmonumenten binnen het plangebied. Hiermee wordt geen evenredige inbreuk gedaan op de gebiedskenmerken van de laag van de beleving 'bakens in de tijd'. Tot slot heeft het planvoornemen geen effect op de verlichting in het plangebied en de omgeving. Het planvoornemen is hiermee niet in strijd met het gebiedskenmerken 'Laag van de beleving: beleving van donkerte'.

4.10.3 Conclusie

Het planvoornemen leidt niet tot een aantasting van cultuurhistorische waarden in het plangebied. Tevens treden geen grote wijzigingen op in het huidige landschap. Geconcludeerd kan worden dat voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie 2018/2019 verankerde provinciaal beleid over cultuurhistorisch erfgoed voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het aspect landschap en cultuurhistorie vormt geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling.

5

UITVOERBAARHEID

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatschappelijke uitvoerbaarheid en economische uitvoerbaarheid van het plan.

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Omgevingsproces

In de verkenning- en planuitwerkingsfase van het gehele project Noordelijke Randmeerdijk is de omgeving op verschillende momenten en manieren betrokken bij de processtappen en in het keuzeproces. Hieronder volgt een toelichting op de betrokken partijen en het participatieproces dat met deze partijen en andere belangstellenden is doorlopen.

Participatie en omgeving

In de verkenningsfase is gestart met een inventarisatie van meningen over de plannen voor de verbetering van de Noordelijke Randmeerdijk. Dit is gedaan door in een bus langs het dijktraject te rijden. Op deze manier zijn omwonenden geïnformeerd, konden zij hun mening geven en konden zij hun ideeën over de dijkverbetering met het waterschap bespreken.

Middels informatieavonden, ontwerp ateliers en individuele gesprekken zijn vervolgens de omgevingsbelangen opgehaald. Dit intensieve proces heeft begin 2019 geleid tot een bestuurlijk vastgesteld Voorkeursalternatief, ofwel VKA. Van het Voorkeursalternatief is een publieksvriendelijk boekje gemaakt en tijdens een inloopavond in maart 2019 in Elburg beschikbaar gesteld aan aanwezigen.

In de planuitwerking ligt de focus van het omgevingsmanagement meer op individueel niveau. Het waterschap heeft meerdere individuele gesprekken gevoerd met bewoners. Zij hebben hun wensen kunnen uitspreken. Op deze manier zijn (principe)afspraken gemaakt over toe te passen maatregelen ten behoeve van de dijkverbetering.

Het waterschap streeft ernaar om de omgeving ook proactief te betrekken in het vervolg van het project. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden stakeholders in de omgeving actief geïnformeerd over de geplande werkzaamheden, de eventuele overlast die zij hiervan kunnen ondervinden en op welke manier het project hiermee rekening houdt. Tevens wordt op de projectpagina van het waterschap de voortgang van de uitvoering bijgehouden. De projectpagina staat op: www.vallei-veluwe.nl/noordelijkerandmeerdijk.

Samenwerking per stakeholder

In de verkenningsfase en het eerste deel van de planuitwerkingsfase heeft het waterschap afspraken gemaakt met onder andere direct omwonenden, overheidsinstanties en grondeigenaren. Hieronder staat de participatie per stakeholdergroep op hoofdlijnen uitgewerkt:

- direct omwonenden: afstemmen van het plan door middel van individuele gesprekken;
 - overheidsinstanties: betrokken bij totstandkoming van het plan en afwegen van meekoppelkansen.
- Daarnaast zijn de overheden meegenomen in de coördinatieprocedure van het projectplan Waterwet en de benodigde vergunningen;

- grondeigenaren: het project is in gesprek met grondeigenaren over de benodigde grond voor de dijkverbetering en de benodigde tijdelijke gronden;
- Staatsbosbeheer: er zijn overleggen gevoerd over het dijkontwerp, het effect op gronden van Staatsbosbeheer en er zijn afspraken gemaakt over het inrichten van het te compenseren moerasbosje bij de Zomerdijk;
- leidingbeheerders: de mogelijke aanpassingen betreffen de huisaansluitingen. In de voorbereiding van de realisatiefase wordt het ontwerp voorgelegd aan de kabel- en leidingbeheerders.

5.1.2 Procedure

Zienswijzen

Op de totstandkoming van de omgevingsvergunning is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat de omgevingsvergunning in ontwerp ter inzage wordt gelegd, waarna een ieder gedurende 6 weken een zienswijze over het ontwerp naar voren kan brengen. Na de terinzagelegging dient de gemeente Kampen te beslissen over verlening van de omgevingsvergunning. De resultaten van zienswijzen worden toegevoegd aan deze ruimtelijke onderbouwing.

Beroepsfase

Het projectplan Waterwet en de besluiten ter uitvoering hiervan, waaronder de omgevingsvergunning afwijken waar deze ruimtelijk onderbouwing voor is opgesteld worden conform hoofdstuk 5.2 van de Wtw gecoördineerd voorbereid. Dit betekent dat belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend, of belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij daarop geen zienswijze naar voren hebben gebracht, hebben de mogelijkheid om binnen 6 weken na de dag waarop de omgevingsvergunning ter inzage wordt gelegd, beroep in te stellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In deze beroepsprocedure worden de eventuele beroepen tegen alle besluiten, waaronder de omgevingsvergunning, gelijktijdig behandeld. Deze bestuursrechter beslist als enige en hoogste instantie over eventuele beroepen. Na de beroepsprocedure is het niet mogelijk om hoger beroep in te dienen.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk besluit dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan.

5.2.1 Financiering

Het planvoornemen is door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Dit betekent dat het Rijk deze projecten (gedeeltelijk) financiert, mits het ontwerp sober, robuust en doelmatig is. Daarbij worden door het Rijk uitsluitend die werkzaamheden gefinancierd die noodzakelijk zijn om de hoogwaterveiligheid op het vereiste niveau te brengen. Conform de subsidieregeling HWBP worden 90 % van de totale kosten van het planvoornemen gefinancierd door HWBP en 10 % door eigen middelen van het waterschap.

5.2.2 Grondexploitatie

Op grond van artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dient de gemeenteraad voor gronden waarop een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) van toepassing is, een exploitatieplan vast te stellen. Er is geen sprake van een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 Bro. Een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 Wro is niet benodigd.

5.2.3 Grondverwerving

Het planvoornemen is een opgave van waterschap Drents Overijsselse Delta. De gronden waarop de dijk permanent versterkt wordt, zijn in eigendom van het waterschap. Tijdens de uitvoeringsfase zijn er tijdelijk gronden nodig om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren die niet in het beheer van het waterschap zijn. Vanuit beheer oogpunt is er geen noodzaak om tot verwerving van eigendom over te gaan. Het waterschap wenst tot overeenstemming te komen met de eigenaar en/of gebruiker over het tijdelijke gebruik. Na realisatie en afwerking van de voorziening komt de grond weer volledig in gebruik bij de grondeigenaar.

Indien geen overeenstemming wordt bereikt over het (tijdelijke) gebruik van de grond, dan is een zogenaamde gedoogplicht van toepassing. Voor het tijdelijk in gebruik nemen van gronden respectievelijk het gedogen van het gebruik wordt een schadevergoeding vastgesteld. Daarbij wordt mede vastgesteld in welke toestand de betreffende percelen zich bevinden en worden opgeleverd.

5.2.4 Tegemoetkoming in schade

Artikel 7.14 Waterwet bevat een algemene grondslag voor vergoeding van schade die het gevolg is van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer. Aan degene die schade lijdt of zal lijden, wordt op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel voor zijn rekening dient te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd.

In sommige gevallen is het mogelijk om naast een vergoeding op grond van de Waterwet ook een planschadevergoeding op grond van afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening te vragen. Echter, op grond van artikel 7.16 Waterwet kan afdeling 6.1 van de Wro buiten toepassing blijven, omdat een belanghebbende voor schade als gevolg van het projectplan Waterwet een beroep kan doen op een schadevergoeding als bedoeld in artikel 7.14 lid 1 Waterwet. In dat geval wordt een planschadeverzoek opgevat als een verzoek om nadeelcompensatie op grond van de Waterwet. Vergoeding van planschade is alleen mogelijk indien de schade redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de burger of de ondernemer behoort te komen en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende (door bijvoorbeeld aankoop of minnelijke schadevergoedingsregeling) is verzekerd. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Procedureverordening nadeelcompensatie Waterschap Drents Overijsselse Delta.